Dosarul nr. 3-2503/23

HOTĂRÂRE
În numele Legii

05 decembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință de judecată publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Națională de Integritate către Primăria Fîrlădeni, Consiliul sătesc Fîrlădeni, Malîi Oleg și SRL ”Farlad-Agro” privind constatarea nulității actului administrativ,

constată:

La data de 23 august 2023 Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de chemare în judecată către Primăria Fîrlădeni, Consiliul sătesc Fîrlădeni, Malîi Oleg și SRL ”Farlad-Agro” privind constatarea nulității actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat următoarele. Autoritatea Națională de Integritate, conform art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, este abilitată să efectueze controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inclusiv constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese. Potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate este persoana angajată în această funcție prin concurs și care este responsabil de efectuarea controlului a averii și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În continuare susține că, la data de *****, reclamanta a emis actul de constatare nr. 46/20, prin care s-a constat că dl Oleg Malîi, exercitând mandatul de consilier în Consiliul comunal Fârlădeni raionul Căușeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen

de 3 zile de la data constatării în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice, în care are interese personale.

Autoritatea precizează că, conform actului de constatare nr.*****din *****, emis în privința pârâtului Oleg Malîi, consilier în Consiliul comunal Fârlădeni raionul Căușeni, s-a constat că ultimul a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin faptul că, în calitate de membru a comisiei extraordinare pentru situații excepționale, nu a informat, nu a soluționat și a admis consumarea conflictelor de interese la semnarea actului de constatare a pagubelor cauzate de calamității naturale din 03.08.2020 în privința „FARLAD-AGRO", în cadrul căreia deține calitatea de administrator și asociat cu cota de participare ce constituie 25%, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Indică că, potrivit art.36 alin.(l) al Legii 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a*ctele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta.*

Potrivit art. 39 alin.(7) al aceleași Legi, prevederile secțiunii 1 din prezentul capitol cu privire la efectele actului de constatare se aplică în mod corespunzător actelor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Potrivit art. 35 alin.(4) al aceleași Legi, actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) sau, dacă este contestat, în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Reclamanta, cu titlu de precizare, notează că actul de constatare nr. *****din *****, comportă caracter definitiv, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău - dosar nr. 3-105/2022, încheierea Curții Supreme de Justiție – dosar nr. 3ra-1042/2022.

În continuare reține prevederile art. 39 alin.(4) lit. b) al aceleași Legi, în momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea se adresează în instanța de judecată pentru declararea nulității actului administrativ, a actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile restricțiile și limitările, dacă anularea acestora nu aduce daune interesului public.

Potrivit art. 7 alin. (2) lit. f) al aceleași Legi, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulităţii absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, stabilită printr-un act de constatare definitiv.

Totodată potrivit art. 15 alin.(1) și (2) al Legii nr. 133 din 17.06.2016, privind declararea averii și intereselor personale, Actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate personal sau prin intermediul unei persoane terțe într-o situaţie de conflict de interese real sînt lovite de nulitate absolută, cu excepţia cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public. Autoritatea Națională de Integritate adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulității absolute a actelor administrative emise/adoptate sau actelor juridice încheiate, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, cu încălcarea dispoziţiilor legale privind conflictul de interese în condițiile Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Cererea privind constatarea nulității absolute poate fi depusă și de către persoanele care se consideră lezate în drepturi ca urmare a unui conflict de interese.

Potrivit art.327 alin.(l) Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută).

Potrivit art.328 alin.(l) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Raportând circumstanțele speței la normele de drept menționate supra, constată cu certitudine că, în speță, a actul de constatare nr. *****din ***** este definitiv, iar actul juridice încheiate de către pârâtul Malîi Oleg, consilier în Consiliul comunal Fîrlădeni raionul Căușeni, în privința agentului economic SRL 'TARLAD AGRO", este lovit de nulitate absolută, ca urmare al încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, prin ce a adus prejudiciu interesului public.

Solicită reclamanta în cererea de chemare în judecată: declararea nulității absolute a actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 în privința SRL "Farlad-Agro".

Reprezentantul reclamantului Autoritatea Națională de Integritate în ședința de judecată nu s-a prezentat deși a fost înștiințat legal despre data desfășurării ședinței.

Reprezentantul pârâților Primăria Fîrlădeni, Consiliul sătesc Fîrlădeni cât și pârâții Malîi Oleg și SRL "Farlad-Agro" în ședința de judecată nu s-au prezentat deși au fost înștiințați legal despre data desfășurării ședinței.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părţilor litigante, instanţa de judecată consideră că, acţiunea reclamantei Autoritatea Națională de Integritate este neîntemeiată și urmează să fie respinsă, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 189, alin. (1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

Conform art. 206 alin.(1) lit. d) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru, constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare).

În conformitate cu prevederile art. 93, alin.(1) din Codul administrativ, *fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.*

Instanța de judecată relevă că, la baza statului de drept, consacrat de art. 1, alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității.

Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare, care stabilesc condiții privind adoptarea sau emiterea lor.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență, existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal și pentru autoritățile publice și private.

Reieșind din materialele cauzei, la data de 03.08.2020 de către membrii Comisiei pentru Situații Excepționale a comunei Fîrlădeni, raionul Căușeni și anume Vengher Sergiu, Mustață Lilia, Malîi Oleg, Cuzicov Anatolii și Greadcenco Anatolii a fost emis actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale în privința SRL „Farlad-Agro” (f.d.24).

La data de ***** de către Autoritatea Națională de Integritate a fost emis Actul de constatare nr. *****prin care s-a decis: *„ se constată că, dl Oleg Malîi exercitând mandatul de consilier în Consiliul local Fîrlădeni raionul Căușeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data de constatării, în scris Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice în care are interese personale”* (f.d.7-11).

Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2022 s-a respins acțiunea înaintată de Malîi Oleg împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea Actului de constatare nr. *****din ***** (f.d.13-19).

Prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2022, recursul depus de Malîi Oleg s-a declarat inadmisibil (f.d.21-23).

Inițial instanța de judecată va reține că, potrivit art. 7 alin.(2) lit. a) și f) din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor,*

Autoritatea: a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor;

f) adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulităţii absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terţe, sau a deciziei luate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, stabilită printr-un act de constatare definitiv.

Potrivit art. 39 alin.(1) lit. b), (7) din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate, *în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate, după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.*

(7)Prevederile secțiunii 1 din prezentul capitol cu privire la efectele actului de constatare se aplică în mod corespunzător actelor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Iar potrivit art. 35 alin.(4) al Legii precitate supra, *Actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) sau, dacă este contestat, în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.*

Astfel instanța de judecată constată cu certitudine că, de către Autoritatea Națională de Integritate a fost emis în privința lui Malîi Oleg, un act de constatare definitiv, prin care s-a constatat că, ultimul, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data de constatării, în scris Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice în care are interese personale.

Referitor la solicitarea reclamantei cu privire la declararea nulității absolute a actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 în privința SRL ”Farlad-Agro” instanța de judecată va menționa următoarele.

Potrivit art. 327 alin. (1) Cod civil, *actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută).*

Iar potrivit art. 15 alin.(1) și (2) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ***actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate <u>personal sau prin intermediul unei persoane terțe</u> într-o situaţie de conflict de interese real sînt lovite de nulitate absolută****, cu excepţia cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public.*

(2) ***Autoritatea Națională de Integritate adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulității absolute a actelor administrative emise/adoptate*** *sau actelor juridice încheiate,* ***direct sau prin intermediul unei persoane terțe, cu încălcarea dispoziţiilor legale privind conflictul de interese în condițiile Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.*** *Cererea privind constatarea nulității absolute poate fi depusă şi de către persoanele care se consideră lezate în drepturi ca urmare a unui conflict de interese.*

Astfel, instanța de judecată conchide că, actele administrative **emise personal sau prin intermediul unei persoane terțe,** într-o situație de conflict de interese real **sunt lovite de nulitate absolută.**

În acest sens relevante sunt prevederile art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, potrivit cărora, ***conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să*** *rezolve o cerere/un demers,* ***să emită un act administrativ,*** *să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau* ***să participe la luarea unei decizii*** *în care are interese personale sau* ***care vizează persoane*** *ce îi sînt apropiate, persoanele fizice şi* ***juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului,*** *a funcţiei publice sau de demnitate publică.*

Prin urmare din analiza prevederilor legale precitate *supra,* instanța de judecată nu constată existența temeiului de declarare a nulității absolute a actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 emis în privința SRL ”Farlad-Agro”.

Or, la caz, contrar prevederilor imperative ale art. 15 alin.(1) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, Oleg Malîi, **nu a emis/adoptat un act administrativ și nu a încheiat personal sau prin intermediul unei persoane terțe acte juridice într-o situație de conflict de interese real**. Însă acesta, în corespundere cu art. 12 alin.(3) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **a participat la luarea unei decizii care vizează persoane juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului.**

În acest sens instanța de judecată, ține să menționeze că, participarea subiectului declarării la luarea unei decizii care vizează persoane juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, **nu constituie temei de nulitate absolută în corespundere cu art. 15 alin.(1) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale** și art. 327 Cod civil.

Totodată, instanța de judecată, din interpretarea art. 15 alin.(1) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, constată că, sunt lovite de nulitate absolută actele administrative și actele juridice, emise, adoptate sau încheiate, **unipersonal de subiectul declarării.** Cu toate acestea, în speță, actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 în privința SRL ”Farlad-Agro”**, a fost emis de către un organ colegial, iar Oleg Malîi doar a participat la luarea acestei decizii.**

În altă ordine de idei se va reține că, tot din conținutul art. 15 alin.(1) din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, rezultă că, actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate personal sau prin intermediul unei persoane terțe într-o situaţie de conflict de interese real sunt lovite de nulitate absolută**, cu excepţia cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public.**

Astfel, se va reține că, reclamanta prin adresarea în instanţa de judecată cu cererea privind constatarea nulității absolute a actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 emis în privința SRL ”Farlad-Agro” urma să probeze faptul că, anularea acestuia nu aduce daune interesului public.

În acest sens instanța de judecată, constată că, reclamanta nu a prezentat careva probe în ordinea art.93 Cod administrativ, care ar demonstra că, anularea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 emis în privința SRL ”Farlad-Agro” nu aduce daune interesului public.

Or, aici urmează a fi reținut că, reclamanta solicită declararea nulității unui act în temeiul cărora s-au eliberat compensații în sumă de 1 092 240 lei precum și de ajutor umanitar în cantitate de 12 652,8 litri de motorină, urmare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamități naturale, în baza Hotărârii Guvernului Nr. 582 din 31.07.2020 pentru aprobarea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 și a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea modului de acordare a ajutorului financiar din partea Guvernului Federaţiei Ruse, destinat pentru compensarea parţială a prejudiciului cauzat de seceta din anul 2020 la cultura porumbului şi pregătirea solului pentru recolta anului 2021 nr. 846 din 30.11.2020.

Tot aici instanța de judecată, conchide că anularea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale din 03.08.2020 emis în privința SRL ”Farlad-Agro” ar fi contrar principiului continuităţii proceselor de susţinere a dezvoltării agriculturii şi mediului rural reglementat prin Legea Nr. 71 din 31-03-2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (în vigoare la data sesizării instanței de judecată) potrivit căruia, ***statul, prin***

intermediul autorităţilor administraţiei publice centrale, asigură continuitatea procesului de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural *prin planificarea activităţilor Guvernului. Organul central de specialitate evaluează impactul subvenţionării asupra dezvoltării agriculturii şi mediului rural şi propune Guvernului spre aprobare politica de dezvoltare a agriculturii și mediului rural ajustată la necesităţile economiei naţionale.*

Corespunzător, urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării, instanţa de judecată concluzionează că, argumentele expuse de către Autoritatea Națională de Integritate în cererea de chemare în judecată sunt lipsite de substanță obiectivă, prin prisma acestor constatări, instanţa atestând netemeinicia pretențiilor acesteia.

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge ca neîntemeiată acțiunea în contenciosul administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate către Primăria Fîrlădeni, Consiliul sătesc Fîrlădeni, Malîi Oleg și SRL ”Farlad-Agro” privind constatarea nulității actului administrativ, or reclamanta nu a invocat în susținerea poziției sale careva probe pertinente, concludente și utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea anulării actului administrativ contestat.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, *examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).*

În conformitate cu art. 224 alin.1) lit. f) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Națională de Integritate către Primăria Fîrlădeni, Consiliul sătesc Fîrlădeni, Malîi Oleg și SRL ”Farlad-Agro” privind constatarea nulității actului administrativ, se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediu Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu